Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2022-0000367352

Datum
5 juli 2022

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan Minister BZK
Van CZW/S&B

nota

oplegnota kamerbrief Acties kabinet bevorderen menselijke maat wetten en regels

Aanleiding
De RBJ heeft op 5 juli ingestemd met bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer. Aan u wordt een tekenexemplaar voorgelegd, ten behoeve van verzending na vaststelling in de MR van 8 juli.

Geadviseerd besluit
U wordt verzocht de brief te ondertekenen op p. 13.

Kern
- U tekent deze brief mede namens de ministers voor Rechtsbescherming en voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen.
- In het tekenexemplaar zijn de in de RBJ gemaakte opmerkingen verwerkt. Deze wijzigingen zijn in revisie eveneens bijgevoegd.
- Bijgevoegd zijn tevens de oplegnota's waarin u is geadviseerd in te stemmen met toezending van de brief aan de CBJ en de RBJ. Deze worden met deze oplegnota eveneens aan de Tweede Kamer gezonden.

[redacted]

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering
- In de openbaar te maken versie van deze nota worden alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.
- In de openbaar te maken oplegnota voor de CBJ is informatie verwijderd wegens de eenheid van kabinetsbeleid en zijn persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.
- In de openbaar te maken oplegnota voor de RBJ is informatie verwijderd wegens de eenheid van kabinetsbeleid en zijn persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Acties kabinet bevorderen menselijke maat wetten en regels	
1a	In revisie de verwerking van de in de RBJ gemaakte opmerkingen	
2 en 4	oplegnota aanbieding CBJ	
3 en 5	oplegnota aanbieding RBJ	

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2022-0000367484

Datum
10 juni 2022

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
2

Aan De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Van Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving

nota

Brief TK en EK 'Acties kabinet bevorderen menselijke maat wetten en regels

Aanleiding

U heeft aan de TK en EK toegezegd dat zij uiterlijk voor het zomerreces in een gecombineerde Kamerbrief worden geïnformeerd over:

- het vervolg van het onderzoek naar hardvochtige effecten van wetten en regels ter uitvoering van de motie Ploumen/Jetten;
- de hoofdlijnen van het wetsvoorstel tot aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) om deze meer mensgericht te maken;
- een beleidsvisie op hardheidsclausules (ter uitvoering van de moties Ploumen/Jetten en Brenk).

De conceptbrief is op 9 juni a.s. behandeld in de ACU en wordt aan u voorgelegd t.b.v. agendering in de CBJ van donderdag 28 juni m.h.o.o. agendering in de één na laatste ministerraad voor het zomerreces (8 juli).

Geadviseerd besluit

- U wordt verzocht in te stemmen met de brief (bijlage 1) en met aanbieding aan de CBJ.
- Stemt u in met het inplannen van een gesprek tussen u en minister RB over aanpassing van de evenredigheidstoets in 3:4 Awb?

Kern

- De brief is mede namens de minister voor Rechtsbescherming en evt. ook mede namens de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen.
- Dit laatste hangt samen met een notitie over maatwerk van het Programma Werk aan uitvoering (WAU), die 3 juni in de MCU is besproken en waarvan de ACU heeft voorgesteld deze als bijlage (geheel of gedeeltelijk) aan uw brief toe te voegen.
- De conceptbrief is interdepartementaal afgestemd met alle departementen, negen grote uitvoeringsorganisaties, de VNG en het programma WAU. Ook de RvS heeft meegedacht op het onderwerp hardheidsclausules.

[redacted]

Onze referentie
2022-0000367484

Datum
10 juni 2022

Toelichting
Het centrale thema van de brief is dat de menselijke maat primair in beleid, wetten en regels zelf tot uitdrukking moet komen. Maatwerk (een bijzondere oplossing bieden in het individuele geval om te voorkomen dat iemand buitensporig in de knel komt) is geen oplossing voor niet goed doordachte, hardvochtige of niet uitvoerbare wetgeving.

Het belang van aan de voorkant beter rekening houden met een realistisch mensbeeld en doen vermogen wordt in de brief benadrukt, evenals andere elementen van wetgevingskwaliteitsbeleid (zoals aandacht voor uitvoerbaarheid).

Paragraaf 1: voor het begrippenkader en de uitgangspunten is nauw aangesloten bij de MCU-notitie over maatwerk en bij het plenaire dossier van het debat met de TK over het rapport 'Klem tussen balie en beleid' van de Tijdelijke Commissie Uitvoering.

Paragraaf 2: de meeste departementen hebben de inventarisatie nog niet afgerond. In de bijlage bij de brief – die procedureel van aard is –is per departement de stand van zaken opgenomen. Voor BZK geldt dat de inbreng, die langs verschillende wegen is opgehaald, op dit moment inhoudelijk gewogen wordt. De planning is erop gericht om de resultaten kort na de zomer aan u en de andere bewindspersonen van BZK voor te leggen en de Kamer daarna zo spoedig mogelijk te informeren.

Paragraaf 3: met JenV is overeenstemming bereikt over de tekst en de algemene lijn dat hardheidsclausules een instrument kunnen zijn om te voorkomen dat mensen in de knel komen, maar niet het enige en zeker niet altijd het beste. Andere departementen steunen dit. Op verzoek van FIN en SZW is in de tekst opgenomen dat in bulkbesluitvormingsprocessen de hardheidsclausule het geëigende instrument kan zijn.

Paragraaf 4: de hoofdlijnen van het wetsvoorstel tot aanpassing van de Awb worden uiteengezet. De volgende stap is het wetsvoorstel in pre-consultatie voor advies voor te leggen aan belangrijke stakeholders, zoals de rechtspraak en uitvoeringsorganisaties en gemeenten. Dit is voorzien kort na de zomer van 2022 (aan de Kamer is vorig jaar toegezegd voor de zomer van 2022 zou gebeuren maar nadere uitwerking is de komende periode nog nodig). Na de pre-consultatie volgt de (internet)consultatie waarmee eenieder op het voorstel kan reageren.

[redacted]

[redacted]

Onze referentie
2022-0000367484

Datum
10 juni 2022

[redacted]

Paragraaf 5: deze paragraaf is opgesteld met JenV en het programma WAU. Op uw beleidsverantwoordelijkheid wordt de uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden genoemd.

Politieke context
In de Kamers was en is er veel aandacht voor het onderwerp menselijke maat. Ook coalitie partijen zoals D66, CDA en CU dringen aan op verandering (dit kwam bijv. naar voren in het debat met de TK over het rapport 'Klem tussen balie en beleid' van de Tijdelijke Commissie Uitvoering).

Bestuurlijke context en financiële dekking
De voorgestelde aanpassing van de Awb kan een fundamentele wijziging van deze wet worden genoemd, omdat hiermee mensgerichtheid in het bestuursrecht uitdrukkelijk een plaats krijgt in de Awb. Voor ministeries, taakorganisaties en gemeenten is dit van groot belang, ook gelet op uitvoeringsconsequenties. Onlangs is aan BZK voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van het wetsvoorstel 8 miljoen euro toegekend uit in het RA gereserveerde middelen van het Programma Werk aan Uitvoering. Hiermee kan bijv. een gezamenlijk kader voor uitvoeringstoetsen extern worden uitbesteed en wordt tot en met 2031 in dekking van de toename van kosten voor de rechtspraak en de rechtsbijstand voorzien.

Communicatie
De brief zal als deze naar de TK en EK gaat zeker aandacht genereren. In de wetenschap en media volgt men de relevante ontwikkelingen op de voet (bijv. recent artikel in NRC van Folkert Jensema over het evenredigheidsbeginsel en overzichtsartikel over de aangekondigde brief in NJB).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
De groen gearceerde passages worden niet openbaar gemaakt op de grond 'eenheid van het kabinetsbeleid.'

Bijlagen

Volgnr.	Naam
1	Brief 'Acties kabinet bevorderen menselijke maat wetten en regels' incl. bijlagen
2	Bijlage evenredigheidsbeginsel

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2022-0000367492

Datum
28 juni 2022

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Van Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving

nota

RBJ-aanbieding Brief TK en EK 'Acties kabinet bevorderen menselijke maat wetten en regels'

Aanleiding

U heeft aan de TK en EK toegezegd dat zij uiterlijk voor het zomerreces in een gecombineerde Kamerbrief worden geïnformeerd over:

- het vervolg van het onderzoek naar hardvochtige effecten van wetten en regels ter uitvoering van de motie Ploumen/Jetten;
- de hoofdlijnen van het wetsvoorstel tot aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) om deze meer mensgericht te maken;
- een beleidsvisie op hardheidsclausules (ter uitvoering van de moties Ploumen/Jetten en Brenk).

De conceptbrief is op 28 juni jl. behandeld in de CBJ en wordt aan u voorgelegd t.b.v. agendering in de RBJ van 5 juli m.h.o.o. agendering in de een na laatste ministerraad voor het zomerreces (8 juli).

Geadviseerd besluit

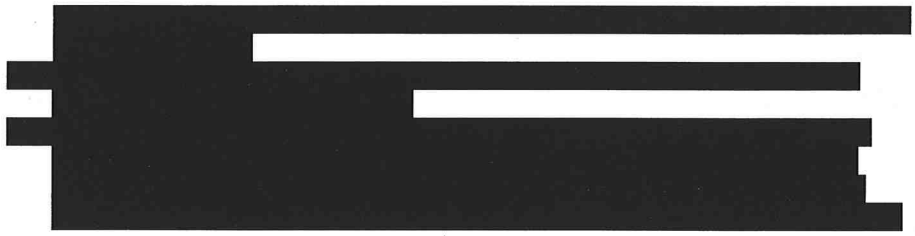
U wordt verzocht:

1) In te stemmen met aanbieding aan de RBJ van de volgende stukken:
   a. Het aanbiedingsformulier voor de RBJ;
   [redacted]
   De brief die n.a.v. van de CBJ is aangepast [redacted]
2) Het aanbiedingsformulier en de brief te ondertekenen;
3) U wordt verzocht een machtiging te geven om in de aanloop naar en na de RBJ/ministerraad nog kleine wijzigingen aan te brengen in de brief, in verband met de tassendeadline voor het zomerreces van 4 juli.

Kern

- De brief is al aan u voorgelegd voor de aanbieding aan de CBJ en vervolgens aangepast naar aanleiding van uw opmerkingen en vragen.

[redacted]

Onze referentie
2022-0000367492

Datum
28 juni 2022

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
De groen gearceerde passages worden niet openbaar gemaakt op de grond 'eenheid van het kabinetsbeleid.'

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	RBJ Aanbiedingsformulier	
02	Gezamenlijke JenV/BZK-oplegger met toelichting	
03	RBJ-versie brief 'Acties kabinet bevorderen menselijke maat wetten en regels' incl. bijlagen	